

ikke gøre Byerne Uret, men saa skal man stille sig saaledes, at man saa vidt mulig opnaar en retfærdig Fordeling mellem By og Land, selv om det i dette Tilfælde, hvad man ikke kan nægte, gaar ud over den Repræsentation, som Landbefolkningen hidtil har kunnet sætte ind i dette Ting. Jeg anbefaler derfor at følge Fler-tallet i Udvalget, idet jeg, som Forholdene have udviklet sig, tror, man ikke kan komme nogen anden Vej paa det Grundlag, hvorpaa Udvalgets Indstilling hviler. Det er en retfærdig Fordeling af Valgkredsene, som Udvalget nu foreslaar. Paa Øerne sker der ikke nogen Forandring med Hensyn til nye Kredse udover, hvad der foregaar med København og Omegn. Dog mister Slagelse og Korsør Kredsen nogle af de Landkommuner, den nu har, idet disse fordeles til de omkringliggende Kredse, men det sker for at gøre Indbyggerantallet i disse Kredse saa nogenlunde lige. I Jylland bliver der en ny Kreds i Hjørring Amt, den saakaldte Sindal Kreds, Aalborg og Nørresundby faar en Kreds mere, Viborg Amt ligeledes en ny Kreds med Valgsted i Jebjerg, Hobro og Omegn blive en ny Kreds, Aarhus, der nu har 2 Kredse, faar 3, Vejle Amt faar en ny Kreds, og Esbjerg deles i 2, en Bykreds og en Landkreds.

Det tredje Spørgsmaal, som jeg skal omtale, angaar Vilkaaret for, at denne Valgkredsordning træder i Kraft. Det Mindretal, hvortil jeg hører, holder ubetinget paa, at det kun kan ske samtidig med en Grundlovsændring, dog saaledes, at naar Rigsdagen, baade Folketing og Landsting, opløses i Henhold til Grundlovens § 95, maa denne Valgkredsordning træde i Kraft ved det Valg, der foretages efter Opløsningen. Men hvis den derefter sammentrædende Rigsdag ikke enes om Grundlovsændringen, ophører denne Valgkredsordning. Den højtærede Indenrigsminister drog stærkt til Fælds mod, at vi fastholdt Bestemmelsen om, at denne Valgkredsordning kun maa træde i Kraft samtidig med en Grundlovsændring. Det var med nogen Forundring, jeg hørte den højtærede Ministers Foredrag, og jeg skal sige hvorfor. Jeg har nemlig hidtil levet i den, jeg maa maaske sige naive Tro, at den højtærede Indenrigsminister ubetinget hørte til de Radikale. Hans Optræden vidner i de fleste Tilfælde snarere om, at han staaer Socialdemokraterne nærmere end nogen anden af det radikale Parti. Men foreløbig bør jeg regne Indenrigsministeren til det radikale Venstre, da han selv gør

Paastand paa at høre dertil. Men hører den højtærede Indenrigsminister, hvad jeg altsaa gaar ud fra, til det radikale Parti og ikke til det socialdemokratiske, gaar jeg ogsaa ud fra, at han er en Mand, der ikke helt og holdent vil ignorere de Radikales Program, det saakaldte Odense-Program. Jeg ved nok, at den nuværende Regering har villet lægge dette paa Hylden indtil videre, fordi Partiet ikke har anset sig for stærkt nok til at gennemføre det, men et er at lægge Programmet paa Hylden eller gemme det hen i en Skuffe indtil videre, et andet er at foretage Skridt, der direkte stride mod det, og den Tale, den højtærede Indenrigsminister holdt for os i Forgaars, er et Vidnesbyrd om, at han paa dette Punkt gaar fuldstændig mod Odense-Programmet. Thi hvad staaer i dette? Der staaer de Ord: „En retfærdigere Omordning af Folketingskredsene gennemføres ufortøvet enten ved en Grundlovsændring eller ved en Opfyldelse af Grundloven“. Her er altsaa Tale om et Enten-Eller og ikke om noget tredje. Odense-Programmet slaar fast, at vi skulle have en ny Valgkredsordning ufortøvet, og det skal ske enten ved, at man opfylder Grundlovens Bestemmelse — og hvis man gaar til det, kommer man nu til omtrent 170 Valgkredse — eller ved en Ændring i Grundloven. Jeg havde nok ventet af og til at faa Bebrejdelser af den højtærede Minister, men naar jeg i et enkelt vigtigt Spørgsmaal stiller mig paa Odense-Programmet, havde jeg troet, at jeg skulde være fri for Bebrejdelser af den ærede Minister. Og Odense-Programmet godkender sikkert ikke det, som Ministeren nu gør sig til Talsmand for: en midlertidig Ordning. Det kende derimod Socialdemokraterne, der have været saa fornuftige ikke at binde sig. I den Henseende have de været mere praktiske. Det, som er Hovedsagen for dem, er at faa en ny Valgkredsordning, hvad enten det sker i Kraft af en Grundlovsændring eller en midlertidig Ordning, men de Radikale ere bundne ved deres Odense-Program. De ere bundne ved et Enten-Eller, enten en Opfyldelse af Grundlovens nuværende Bud eller en Grundlovsændring.

Vi føje dem i at gaa til en Grundlovsændring, og det gøre vi, fordi vi ville have slaaet fast, hvor mange Valgkredse der skal være. Jeg synes, det var et stort Tal, vi gik til i 1894—95, da vi forøgede Kredsenes Antal med 12, og jeg finder, det er et meget stort Tal, vi gaa til nu, naar vi forøge Kredsenes Antal foreløbig med 15 og